

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικές προσεγγίσεις στον αρχιτεκτονικό και αστικό σχεδιασμό: χώρος και μετακίνηση

Κατηγορία	Υποχρεωτικό κατ' επιλογήν
Έτος- Εξάμηνο	1 ^ο Εξάμηνο
(ECTS)	9
Προαπαιτούμενα	ΟΧΙ
Είδος διδασκαλίας	Θεωρητικό
Διδάσκοντες	Δήμητρα Χατζησάββα, Επικ. καθηγήτρια
Γλώσσα Διδασκαλίας	ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Συνοπτική περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα εξετάζει τις σύγχρονες αστικές και αρχιτεκτονικές θεωρήσεις και πρακτικές του δεύτερου μισού του 20ου αι. με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα τόπου, τοπίου, τουρισμού και χωρικής μετακίνησης. Επιδίωξη του μαθήματος είναι η κατανόηση του περιεχομένου των αντιπροσωπευτικών χωρικών θεωρήσεων και ο συσχετισμός αυτού του περιεχομένου με την αντίστοιχη πρακτική εφαρμογή του. Οι διαλέξεις του μαθήματος περιλαμβάνουν θεωρητικές παρουσιάσεις και αναλύσεις των ευρύτερων τάσεων της σύγχρονης αρχιτεκτονικής και αστικής παραγωγής εστιάζοντας κατά περίπτωση σε κομβικές περιπτώσεις δημιουργών και σε συγκεκριμένες αρχιτεκτονικές μελέτες και εφαρμογές. Ειδικότερα, το μάθημα θα δομηθεί σε τρεις ενότητες: Η πρώτη θα εξετάσει θεωρητικούς προβληματισμούς γύρω από την έννοια του τουρισμού (παγκοσμιοποίηση και τουρισμός, ρευστές ταυτότητες και εφήμερη εμπειρία, τοπική παράδοση και τουρισμός, κατανάλωση τόπων και τουριστική σημειωτική, χωρικό ανήκειν και μετατόπιση κ.λπ.), η δεύτερη ενότητα θα εστιάσει σε αρχιτεκτονικά παραδείγματα που σχετίζονται με τον τουρισμό (ο ρόλος των μουσείων και ο τουρισμός, σύγχρονες προσεγγίσεις για χώρους προσωρινής κατοίκησης, αρχιτεκτονική του τουρισμού ένταξη και διαφοροποίηση, θεματικός τουρισμός και αρχιτεκτονική κ.λπ.), τέλος η τρίτη ενότητα θα δώσει έμφαση σε θέματα που σχετίζονται με τον τουρισμό και τις σύγχρονες πόλεις (δημόσιος χώρος και τουρισμός, αποβιομηχάνιση αστικά κενά προς ενεργοποίηση, μεσογειακές πόλεις : ιστορικά κέντρα, παραδοσιακοί οικισμοί και τουρισμός, τοπίο και ελεύθερος χρόνος κ.λπ.).

Στόχοι μαθήματος:

Η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης των φοιτητών και της ικανότητάς τους να εντοπίζουν σχέσεις ανάμεσα στα σύγχρονα ρεύματα με αυτά του παρελθόντος καθώς και συνδέσεις ανάμεσα στο θεωρητικό και εφαρμοσμένο έργο σημαντικών αρχιτεκτόνων και αστικών σχεδιαστών.

Ο θεωρητικός προσανατολισμός και η εξοικείωση με θεωρητικά κείμενα και η μεθοδολογία ανάπτυξης και σύνταξης ερευνητικών κειμένων.

Η ικανότητα κατανόησης και σχολιασμού επιστημονικών κειμένων.

Η δυνατότητα περιγραφής με συγκροτημένο λόγο και δομή των συνθετικών χειρισμών αρχιτεκτονικών και αστικών επεμβάσεων και η συσχέτισή τους με το θεωρητικό πλαίσιο που τους αναλογεί.

Η ενίσχυση της ικανότητας για την επικοινωνία και την ανάλυση επεμβάσεων αστικού σχεδιασμού με απεικονιστικά διαγράμματα και με γραπτό λόγο.

Εργασία εξαμήνου/Τρόπος αξιολόγησης

Για την αξιολόγηση του μαθήματος απαιτείται η εκπόνηση δύο εργασιών. Η πρώτη εισαγωγική εργασία περιλαμβάνει την κριτική ανάλυση ενός θεωρητικού κειμένου και η βασική εργασία την εκπόνηση θεωρητικής εργασίας (3500-4000 λέξεων) που αφορά στην κριτική περιγραφή και ανάλυση των συνθετικών χειρισμών μιας υλοποιημένης αρχιτεκτονικής ή αστικής μελέτης των τελευταίων 30 χρόνων.

Η βαθμολογία του μαθήματος αξιολογεί όλα τα στάδια εκπόνησης των εργασιών.

Η αρχική εργασία (30%) περιλαμβάνει ανάλυση γραπτού κειμένου (20%) και προφορική παρουσίαση (10%) Προαπαιτούμενα για την παράδοση της τελικής εργασίας (70%) είναι: α) συλλογική παρουσίαση-διόρθωση του θέματος στην τάξη με εποπτικά μέσα (10%) β) διόρθωση-εις κειμένου εργασίας (10%) γ) ερευνητική επάρκεια και σαφήνεια του τελικού γραπτού κειμένου (50%).

Βιβλιογραφία	Ενδεικτική βιβλιογραφία ανά θεματική ενότητα μαθήματος
1η ενότητα θεωρία και τουρισμός	Η κατάσταση της μετανεωτερικότητας (D. Harvey), Το μεταμοντέρνο (F. Jameson), Postmodern Geographies (Ed. Soja), Delirious N. York, generic city, junk space (R. Koolhaas), Παγκόσμιες πόλεις (S. Sassen), Τουρισμός και θεματικά πάρκα (Variations on a theme park-M.Sorkin), Ρευστοί καιροί, η ζωή την εποχή της αβεβαιότητας (Z. Bauman), Εσωτερική της δημόσιας ζωής (Sh. Zukin, Lievendé Cauter), Μη-τόποι, non-places (M. Augé), Από την ταυτότητα στη διαφορά, εννοιολογικός νομαδισμός (G. Deleuze-F. Guattari), Αποβιομηχάνιση και υπολειμματικοί χώροι (terrain vague). S. Morales), Εξατομίκευση και νέες κοινωνικές τυπολογίες (U. Beck), Φιέστες, κατανάλωση, τουρισμός (M. Venturifestivalizzazione), Τόποι κινητικότητας και μετάβασης (Fr. Ascher), Άμεση και διαμεσολαβημένη

	<p>τουριστική εμπειρία η κοινωνία των ομοιωμάτων (J. Baudrillard, P. Virilio, S. Kwinter, St. Allen), Ο γαλαξίας του διαδικτύου (M. Castells), City of bits(W. Mitchell), The virtual dimension(J. Beckman), Architecture's desire(M. Hays).</p>
<p>2η ενότητα πόλη και τουρισμός</p>	<p>(K.FramptonL. Lefaivre-A. Tzonis), Ετεροτοπίες (M. Foucault), Η έννοια της πολιτισμικής μετάφρασης, θέματα ορίων και ταυτότητας/ετερότητας (J.Kristeva, H.Bhabha (T. Ando, L. Barragan,A. Siza, K. Kuma,StudioMumbai), Μεσογειακή αρχιτεκτονική και τοπίο (AiresMateus, E. Miralles, RCRArquitectes), Μινιμαλισμοί και τόπος (D. Chipperfield, W. Arets, Abalos Herreros, Ed. SoutodeMoura, T. Ito, SANAA, J. Pawson(St.Holl, J. Pallasmaa, A. P. Gomez),Ατμόσφαιρες (P. Zumthor, E. Blau, G. Bohme), Brandnameκαι μουσεία (Nieto-Sobejano, Fr. Gehry, D. Libeskind, Herzog & deMeuron), Επεμβάσεις σε ιστορικούς τόπους (Toledo -M. Corsini, R. Moneo), Σύγχρονες αρχιτεκτονικές υποδομές τουρισμού (θέρετρα, αρχαιολογικοί χώροι, οργανωμένες ακτές, αεροδρόμια, ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, Εκθεσιακές εγκαταστάσεις -World Expo, Biennale).</p>
<p>3η ενότητα πόλη και τουρισμός</p>	<p>Η ματιά του τουρίστα και η πόλη (J. Urry), Δημόσιος χώρος και τουρισμός, Αντίληψη και μετακίνηση στην πόλη (W. Benjamin, Σιτουασιονιστές, K. Lynch,M. DeCerteau, B. Tschumi), Χωρικά κατώφλια -χώροι στα όρια (J. Teyssot,M. S. Morales),Δημόσιο-ιδιωτικό στη σύγχρονη συνθήκη (A.Negri,M.Hardt,Br. LatourP. Sloterdijk), Η μνήμη και πόλη The City of Collective Memory (C. Boyer)(A. Rossi, R.Krier, O.M.Ungers),Η πόλη, το έδαφος και οι αφηγήσεις τους(The Preparing Ground (Anuradh Mathur + Dilipda Cunha), Μεσογειακό τοπίο (E. Tores-J. M. Lapeña, C. Ferrater), Το έδαφος της πόλης και οι χαρτογραφήσεις τουLandscrapers-Building with the Land(A. Betsky),Mappings(D. Cosgrove), Geo-Architecture(H. Sarkis), Χαρτογραφήσεις (L. Fassler,E. Battle Hargreaves Associates),Υβριδικά Τοπία (M. Desvigne, M. Corajoud),L a n d s c a p e u r b a n i s m, αγροτικό/ αστικό-Fieldecology(A. Geuze/West8, J. Corner), Αναπλάσεις</p>

	<p>θαλάσσιων μετώπων- ενεργοποίηση υποδομών αποβιομηχάνισης (Bargmann DIRT Studio, F L U X s c a p e, Diller Scofidio+Re n f r o), Τουρισμός και το αστικό παράδειγμα της Βαρκελώνης και του Βερολίνου.</p>
--	--